

> Η νέα παραγωγή της ΕΘΑΛ με το έργο του Άλαν Έικμπορν

ΘΕΑΤΡΟ - ΚΡΙΤΙΚΗ

Μετάφραση: Χριστίνα Μπάμπου-Παγκουρέλη
Σκηνοθεσία: Ηλίας Δημητρίου.
Σκηνικά/κοστούμια: Εδουάρδος Γεωργίου
Φωτισμός: Αλεξάνταρ Γιότοβιτς
Μουσική επιμέλεια: Μάριος Παπαδόπουλος
Παίζουν: Κώστας Καζάκας, Έλενα Χριστοφή, Κατερίνα Καζαντζή, Λευτέρης Σαλώμ

«Όλα όσα κάνουμε από έρωτα»

ΤΗΣ ΝΟΝΑΣ ΜΟΛΕΣΚΗ

Η 88η ΠΑΡΑΓΩΓΗ της ΕΘΑΛ! Τελικά βλέπουμε πολύ θέατρο σ' αυτό τον τόπο· ως ενεργό θεατρόφιλο κοινό ποσοτικά είμαστε ασφαλισμένοι. Οι παραγωγές είναι αρκετές για να καλύψουν τα Σαββατοκύριακα του θεατρικού χειμώνα. Δεν έχω σκοπό να χρησιμοποιήσω τη συγκεκριμένη παράσταση της ΕΘΑΛ ως αφορμή για την αντιπαράθεση των ποσοτικών και ποιοτικών παραμέτρων του κυπριακού θεάτρου. Πρόκειται (ή -αν αυτό το σημείωμα δεν θα προλάβει τις τελευταίες παραστάσεις του έργου - επρόκειτο) για το «Όλα όσα κάνουμε από έρωτα» του Άλαν Έικμπορν, αυτό σημαίνει - καλογραμμένη κωμωδία καταστάσεων

Θυμάστε τις «Ενδιάμεσες πόρτες» στο Ένα και το «Όλα σε μια νύχτα» με τον Κιμούλη; Αν θυμάστε, τα τρία αυτά έργα είναι ενδεικτικά για την επαγγελματική μαστοριά του πολυπαιγμένου Άγγλου συγγραφέα. Μπορεί να αποτελούν τυχαίο δείγμα από δεκάδες έργα που έχει γράψει ο Έικμπορν, αλλά έχουν ένα ενδιαφέροντα κοινό παρανομαστή. Είναι η ευρηματική χρήση του θεατρικού χώρου. Η κάθετη διαίρεση του σκηνικού χώρου στο «Όλα σε μια νύχτα» δημιουργεί τρία συνυπάρχοντα οριζόντια πεδία και επιτρέπει την τριπλή παράλληλη δράση, τη σύγκριση και την αντιπαράθεση των τριών εκδοχών του τόσο οικείου θέματος, των σχέσεων μεταξύ του ανδρικού και του γυναικείου. Στις «Ενδιάμεσες πόρτες» το παιχνίδι με το χώρο περιπλέκεται και αναβαθμίζεται, επειδή προστίθεται το εφέ της χρονικής μετατόπισης της δράσης.

Στο «Όλα όσα κάνουμε από έρωτα» η κυρίως διαίρεση είναι οριζόντια, με δύο κάθετα τοποθετημένα επίπεδα - τους δύο ορόφους του σκηνικού - να δίνουν την ευκαιρία για ταυτόχρονη δράση, όπου οι «άνω» και οι «κά-

τω» σκηνές επηρεάζουν, σχολιάζουν, υπονομεύουν οι μien τις δε. Στην παράσταση της ΕΘΑΛ ο σκηνογράφος Εδουάρδος Γεωργίου κόβει το «άνω» επίπεδο στη μέση του ύψους υπογραμμίζοντας ότι ο σκοπός του δεν είναι να χτίσει ένα σπιτάκι στη σκηνή, αλλά να δημιουργήσει χώρους δράσης. Ο επιπρόσθετος χώρος που παράγει «καθάρη» κωμικότητα, η κατοικία του γείτονα, αποκαλύπτεται τόσο όσο χρειάζεται για το εκάστοτε αστείο. Ο «έξω από την πόρτα» χώρος προορίζεται να δημιουργεί το εφέ της «αιφνιδιαστικής επίσκεψης», από τα πιο διαχρονικά όπλα της κωμωδίας.

Ίσως η κινηματογραφική «καταγωγή» του σκηνοθέτη Ηλίας Δημητρίου τον ωθεί στην τεχνική της μερικής αποκάλυψης του σκηνικού «πάνελ». Η προσοχή του σκηνοθέτη επικεντρώνεται στην οργάνωση και το συντονισμό της δράσης σε όλα τα μέρη του διασπασμένου χώρου και κάπου παραμελεί το συντονισμό του υποκριτικού ύφους των ηθοποιών της παράστασης. Πιστεύω ότι η συ-

νεργασία του σκηνοθέτη με τους ηθοποιούς δεν πέτυχε την ενοποίηση των υποκριτικών τρόπων των τεσσάρων σε μια αισθητική μανιέρα. Αναμφίβολα πρόκειται για τέσσερις πολύ διαφορετικούς χαρακτήρες, στη διαφορετικότητα των οποίων βασίζεται η κωμική πλοκή του έργου. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι η υποκριτική τεχνική της παράστασης πρέπει να φαίνεται μικτή. Συνειδητοποιώ ότι δε μιλάμε για ιψενικό δράμα, αλλά και σε μια κωμωδία καταστάσεων οι ανωμαλίες της υποκριτικής επιφάνειας είναι αισθητές.

Η Κατερίνα Καζαντζή πετυχαίνει το συνδυασμό χαρακτηριστικών (είναι χαριτωμένη, άμυαλη, κρίμα, θύμα, γλύκα, πειραχτήρι) της ηρωίδας της, η τεχνική της φέρει τη σφραγίδα της απόλυτης φυσικότητας, ψυχολογικής, κινησιολογικής, κ.λπ. Φαίνεται να γνωρίζει ότι η φυσικότητα αυτή δεν θα συγκρουστεί με την απαραίτητη σ' ένα έργο του Έικμπορν κωμικότητα.

Η Έλενα Χριστοφή παίζει με τεχνητή υπερβολή, κάνει πιο έντονες προσπάθειες, το κωμικό αποτέλεσμα όμως είναι φτωχότερο. Ο ρόλος της πρέπει να έχει δύο υποστάσεις: της ανέραστης στριμμένης μοναχικής μεγαλοκοπέλας και μιας γυναίκας με κρυφή, αλλά ακαταμάχητη γοητεία. Η ηθοποιός μένει στη μέση, βγάζει ένα μέσο όρο.

Ο ήρωας του Λευτέρη Σαλωμίδη συμμετέχει ενεργά στις κωμικές καταστάσεις χωρίς να έχει διαμορφωθεί ως τύπος. Ενώ ο Κώστας Καζάκας δημιουργεί έναν απολαυστικό τύπο, όλο καλοσύνη και ανωμαλία, πρόθυμο, αδέξιο και βιτσιόζο. Η μανιέρα του είναι άνετη, χαλαρή και αβίαστη, η κωμική απόδοση - η μέγιστη.

Η ποικιλότητα υποκριτική συμπεριφορά των τεσσάρων ηθοποιών δεν εμποδίζει το κοινό να διασκεδάσει, απλώς η εναρμόνιση των τρόπων θα αναβάθμιζε την παράσταση.